

Vama

Primele mărturii documentare referitoare la evrei sunt reprezentate de recensământul lui Rumeanțev (1772-1773). Evreii au devenit numeroși în această localitate rurală, drept dovadă stând recensămintele efectuate de către austrieci: 1890-501 de locuitori mozaici, iar în 1910 numărul acestora a ajuns la 618. Recensământul efectuat în 1930, ne indică o scădere a numărului evreilor la 394. Comunitatea mozaică din Vama era de tip ortodox, practicantă a unui iudaism specific. Erau negustori, cârciumari, farmaciști, comercianți și negustori. Viața religioasă se desfășura potrivit regulilor iudaismului ortodox, existând o casă de rugăciuni. Unii preferau să frecventeze sinagogile din Câmpulung Moldovenesc. În perioada interbelică, s-au semnalat în mod frecvent atacuri antisemite din partea legionarilor, foarte numeroși în zonă. La 18 noiembrie 1940 legionarii le-au dat un termen de cinci zile evreilor din Vama să părăsească localitatea. Acest gen de atacuri s-au combinat cu presiunile venite din partea autorităților române, prin intermediul legilor adoptate împotriva evreilor. Într-un final, evreii din Vama au fost deposedați de proprietăți și de bunuri, împărțind soarta dureroasă a coreligionarilor lor. Comunitatea mozaică din Vama a fost evacuată la Câmpulung Moldovenesc și deportată în Transnistria (13 octombrie 1941). Au murit 235 evrei din Vama în lagărele din Transnistria. Dintr-un total de 450 de persoane au supraviețuind aproximativ 90. În 1945, Joint-ul a repartizat, în funcție de solicitările și situația comunității mozaice din Vama, ajutoare „evreilor pauperi”. Datele statistice întocmite de către Joint prezentau 18 persoane repatriate din URSS în 1944, 118 în 1945 și 22 în 1946. Întreaga comunitate a evreilor din Vama a dispărut în aceste condiții dureroase.

Surse:

SANJ, fond *Prefectura Câmpulung Moldovenesc*, dosar 68/1930, f. 10; dosar 83/1941, f. 50; fond *Serviciul Special de Siguranță Câmpulung Moldovenesc*, dosar 8/1920, f. 143–155;

Ion Cernat, Elena Lazarovici, *600 de ani de istorie a satului Vama. Studii și schițe monografice*, ediția a II-a revăzută și adăugită, Iași, Editura Pim, 2009, p. 344.

Ion Cernat, „Evreii din Vama”, în *Analele Bucovinei*, București, XVIII, 2/2010, pp. 420–421.

[Daniel Hrenciuc]